

LEŚNICTWO	NORMA BRANŻOWA	BN-69 9221-05
	Drewno liściaste rezonansowe	
		Grupa katalogowa IX 11

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest drewno liściaste rezonansowe okrągłe (symbol SWW 4512-151) przeznaczone do przetarcia promieniowego na półfabrykaty muzyczne.

1.2. Normy związane

PN-66/D-01000 Wady drewna

BN-68/9221-04 Drewno okrągłe. Podział, pomiar, obliczanie miąższości i cechowanie

2. PODZIAŁ I OZNACZENIE2.1. Podział

2.1.1. Rodzaje. Rozróżnia się następujące rodzaje drewna liściastego rezonansowego podane w tabl. 1.

Tablica 1

brzoźowe - Brz	grabowe - Gb
bukowe - Bk	klonowe - Kl
jesionowe - Js	lipowe - Lp
jaworowe - Jw	olchowe - Ol

2.1.2. Klasy jakości. Drewno liściaste rezonansowe dzieli się na dwie klasy jakości: I i II.

2.2. Przykład oznaczenia drewna liściastego rezonansowego, rodzaju Jw, klasy jakości I:

DREWNO LIŚCIASTE REZONANSOWE Jw I BN-69/9221-05

Instytut Badawczy Leśnictwa
Ustanowiona przez Dyrektora Naczelnego Zarządu Lasów Państwowych w porozumieniu
z Dyrektorem Instytutu Badawczego Leśnictwa dnia 21 marca 1969 r.
jako norma obowiązująca w zakresie produkcji i obrotu od dnia 1 października 1969 r.
(Mon. Pol. nr 20/1969 poz. 172)

3. WYMAGANIA

3.1. Wymiary drewna

3.1.1. Długość - od 2,50 m wzwyż, z odstopniowaniem co 10 cm.

3.1.2. Grubość - od 25 cm wzwyż w cieńszym końcu bez kory w I i II klasach jakości, z wyjątkiem drewna jaworowego i klonowego, dla których grubość w I klasie jakości od 40 cm, w II klasie jakości od 30 cm i powyżej.

3.2. Jakość drewna - wg tabl. 2.

Tablica 2

Nazwa wady lub cechy drewna wg PN-66/D-01000	Stopień dopuszczalności wady w klasie jakości	
	I	II
Rakowatość	niedopuszczalna	dopuszczalna na 1/4 obwodu
Krzywizna	dopuszczalna pozwalająca na wycięcie kłód z jednostronną krzywizną o strzażce wygięcia do 1 cm 2 cm na 1 m	
Napływy korzeniowe	niedopuszczalne	dopuszczalne
Palisty układ włókien (splot włókien)	pożądany	
Skręt włókien	dopuszczalny do 2 cm na dług 1 m dopuszczalny	
Sęki otwarte: zdrowe, nadpsute i zepsute	sęków zdrowych o średnicy do 1 cm nie bierze się pod uwagę dopuszczalne sęki o średnicy do 5 cm 8 cm pozwalające na rozmanipulowanie sztuki drewna na wyzynki o minimalnej długości 2 m 1,5 m wolne do sęków otwartych na 3/4 obwodu 1/2 obwodu	
Sęki zarośnięte	browki o kącie rozwarcia powyżej 90° oraz guzy do 1 cm wysokości dopuszczalne bez ograniczenia, browki o kącie rozwarcia poniżej 90° oraz guzy o wysokości powyżej 1 cm dopuszczalne w rozmieszczeniu sęków otwartych	
Mieśrodkowość rdzenia	dopuszczalna do 1/10 średnicy przekroju	dopuszczalna
Wielordzenność	niedopuszczalna	

cd. tabl. 2

Nazwa wady lub cechy drewna wg PN-66/D-01000	Stopień dopuszczalności wady w klasie jakości	
	I	II
Pałszywa twardziel	dopuszczalna do $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{3}$ średnicy przekroju	
Zaparczenie	niedopuszczalne	
Zgnilizna twarda i miękka	w drewnie o średnicy do 30 cm w cieńszym końcu bez ko- ry niedopuszczalna w drewnie o średnicy powyżej 30 cm dopuszczalna do: $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{5}$ średnicy przekroju	
Dziupla i zgnilizna strzały	niedopuszczalne	
Pęknięcia wewnętrzne	dla Jw i Kl dopuszczalne łukowe i okrężne wystę- pujące nie bliżej od obwodu niż 20 cm; dla pozostałych gatunków niedopuszczalne	dopuszczalne łukowe i okrężne
		dla Jw i Kl dla pozosta- łych gatun- ków
		występujące nie bliżej od obwodu niż, cm
		15 13
Pęknięcia zewnętrzne	dopuszczalne w drewnie o średnicy powyżej 40 cm w cien- szym końcu bez kory w granicach dopuszczalności skrętu włókien	
Zabitki (martwica)	niedopuszczalne	dopuszczalne na $\frac{1}{4}$ obwodu i w granicach występowania seków otwartych
Chodniki owadzie płytkie i głębokie	niedopuszczalne	
Zakorki	niedopuszczalne	
Widoczne uszkodzenia od poisków i innych odłam- ków metali	niedopuszczalne	dopuszczalne za zgodą stron
Wad drewna nie wymienionych w tablicy, a wyszczególnionych w PN-66/D-01000, nie bie- rze się pod uwagę.		

3.3. Wykonanie

3.3.1. Wyrób. Drewno liściaste rezonansowe powinno być okrzęsane z sęków równo z powierzchnią kory. Płaszczyzny czoł powinny być praktycznie prostopadłe do osi drewna. Wyrabiane w korze i bez pierścieni pomiarowych.

Dłużyc drewna liściastego rezonansowego zawierających dwie klasy jakości rozcinać nie należy, lecz granicę ich trzeba wyraźnie zaznaczyć na korze rysą znacznika.

W celu zabezpieczenia czoł przed pękaniem należy pozostawiać nadmiar nie wliczany do długości drewna, zgodnie z postanowieniami BN-68/9221-04, wynoszący do 40 cm w jednym końcu lub łącznie w obu końcach, w przypadkach napływów korzeniowych, zakorków i pęknięć wewnętrznych.

3.3.2. Cechowanie - wg BN-68/9221-04 oraz literą M - jako symbolem drewna liściastego rezonansowego.

4. POMIAR

4.1. Wykonanie pomiaru - wg BN-68/9221-04.

4.2. Jednostka miary. Jednostką miary drewna liściastego rezonansowego jest metr sześcienny (m^3).

5. BADANIA

Badania drewna liściastego rezonansowego polegają na stwierdzeniu przez pomiar i oględziny zewnętrzne zgodności każdej sztuki drewna z wymaganiami normy.

K O N I E C

Informacje dodatkowe

Istotne zmiany w stosunku do PN-56/D-95070

- a) wprowadzono do przerobu większą liczbę gatunków drewna liściastego;
- b) zmniejszono dla nowo wprowadzonych gatunków średnicę w cieńszym końcu w obydwu klasach jakości;
- c) wprowadzono do tabel. 2 dodatkowe wady i określono stopień dopuszczalności ich w sortymencie, jak rakowatość, napływy korzeniowe, zakorki, zaparzenie, dziuple i zgnilizna strzały, które nie były dotąd brane pod uwagę;
- d) wprowadzono nowe ustalenia dopuszczalności krzywizny drewna;
- e) ujednolicono dopuszczalność występowania sęków otwartych zdrowych, nadpsutych i zepsutych, zwiększono ich wymiary i określono miejsce ich występowania w sztuce drewna;
- f) wprowadzono nowe ustalenia dopuszczalności występowania sęków zarośniętych;
- g) zwiększono stopień dopuszczalności występowania w drewnie mimośrodowości rdzenia;
- h) wprowadzono stopień dopuszczalności występowania fałszywej twardzieli;
- i) wprowadzono nowe ustalenie dopuszczalności występowania zgnilizny twardej i miękkiej;
- j) wprowadzono nowe ustalenie dopuszczalności pęknięć wewnętrznych;
- k) zsynchronizowano pęknięcia zewnętrzne ze skretem włókien;
- l) ustalono dopuszczenie za zgodą stron występowanie widocznych uszkodzeń od pościsków i innych odłamków metali;
- m) zlikwidowano wymagania dotyczące słoistości drewna;
- n) wprowadzono nowe postanowienie dotyczące pozostawiania nadmiarów na długości dla zabezpieczenia sortymentu przed uszkodzeniem.

Dotychczas obowiązująca PN-56/D-95070 zostaje unieważniona z dniem 1 października 1969 r.

